

umhvervisstofan

Umvhvervisgóðkenning

Navn á virki við góðkenning:	
Klaksvíkar Kommuna	
Bústaður hjá virki:	
Nólsoyar Pálsgøta 32	
Galdandi fyri virksemini:	
At gera útfylling á sjógv í Norðhavnini við Ánirnar	
Matr. nr.:	V-tal:
ókent	334286
Mál nr.:	Galdandi frá:
22/00009-3	04. mars 2022

Katrin H. Jensen, deildarleiðari

04/03-2022

Tummas T. Sæbúð, umhvervisviðgeri

Innihaldsyvurlit

1	Góðkenning og heimild	3
2	Umsóknin	3
3	Lýsing av virkseminum	4
4	Lýsing av umhvørvisviðurskiftum.....	5
5	Málsviðgerð	6
6	Góðkenningartreytir	6
6.1	Almennar treytir	6
6.2	Innrætting og rakstur	7
6.3	Óljóð, ristingar, geislingar og ljós.....	8
6.4	Burturkast	9
6.5	Rakstarskrásetingar og umhvørvisfrágreiðing	9

1 Góðkenning og heimild

Henda umhvørvisgóðkenning av virkseminum hjá Klaksvíkar kommunu er givin við heimild í §§28 og 29 í løgtingslóg nr. 134 frá 29. oktober 1988, um umhvørvisvernd, við seinni broytingum, og § 1, nr. 4 í kunngerð nr. 54 frá 3. mai 1994 um at leggja eftirlits- og umsitingaruppgávur eftir umhvørvisverndarlógini til Umhvørvisstovuna, við seinni broytingum.

Umhvørvisstovan gjørði í kunningarskrivi hin 9. mars 2018 allar kommunur kunnigar við, at stovnurin var varugur við, at plastleivdir frá nonel-spreingiskipan, sum verður brúkt í grótbrotum og tunlum, fylgja við grótinum, tá tað verður flutt. Verður grótið slept á sjógv, skola plastleivdirnar av grótinum, flotna og reka burtur.

Umhvørvisstovan hevur eisini staðfest, at plastleivdirnar frá spreingileidningum reka upp á land, serliga nærhendis virksemi, har sprong grót verður fyllt út á sjógv.

Umhvørvisstovan metir, at bert ein lítil partur av plastleivdunum, sum losna frá grótfyllingini, rekur upp á land, meðan stóri parturin av plastinum verður verandi í sjónum.

Út frá hesum metir Umhvørvisstovan, at útlát av plasti, tá grót verður koyrt á sjógv, t.d. í sambandi við havnargerð ella aðrar útfyllingar á sjónum, kann hava týðandi árin á umhvørvið.

Hóast virksemi at fylla grót út á sjógv ikki eru í fylgiskjalinum til umhvørvisverndarlógina, boðaði Umhvørvisstovan í kunningarskrivinum frá, at stovnurin í hvørjum einstøkum føri fór at taka støðu til, um verkætlan at fylla grót út á sjógv skal hava umhvørvisgóðkenning ella ikki.

Heimild fyri at krevja, at virksemi, sum ikki er nevnt í fylgiskjalinum til umhvørvisverndarlógina, skal søkja um umhvørvisgóðkenning, tá ið mett verður, at serligur tørvur á tí, er í §28 í løgtingslóg um umhvørvisvernd.

Endamálið við umhvørvisgóðkenningini er at fyribygja og avmarka dálking av náttúru og umhvørvi og at fyribygja og avmarka ampar, sum kunnu standast av virkseminum.

Góðkenningin fevnir um arbeiðið hjá Klaksvíkar kommunu og møguligum undirveitarum teirra at gera útfylling á sjógv við Ánirnar, so leingi byggiarbeiðið varir.

Góðkenningin er grundað á upplýsingar frá Klaksvíkar kommunu og ráðgevum teirra. Tað er ábyrgdin hjá Klaksvíkar kommunu, at upplýsingarnar, sum eru latnar Umhvørvisstovuni, eru rættar.

Henda góðkenning tekur ikki støðu til, um tað er neyðugt við góðkenning eftir aðrari lóggávu.

2 Umsóknin

Klaksvíkar kommuna kunnaði í september 2019 Umhvørvisstovuna um ætlanina at víðka havnarlagið við Ánirnar og gav Umhvørvisstovuni eina búlendislýsing av økinum. Umhvørvisstovan kunnaði Klaksvíkar kommunu um, at verkætlanin skuldi viðgerast sambært §21 í lóg um verju av havumhvørvinum¹, og biður Klaksvíkar kommunu gera eina verkætlanarlýsing við øllum neyðugum frágreiðingum og tekningum. Umhvørvisstovan fekk endaligu verkætlanarlýsingina í oktober 2021.

¹ Lóg nr. 59 frá 2005 um verju av havumhvørvinum við seinni broytingum

Umhvervisstovan metti, at ætlaða útfyllingin út á sjógv, ekki fór at hava munandi ávirkan á náttúru og umhvørvi, og tók tí, sambært § 21, stk. 4 í løgtingslóg um verju av havumhvørvinum avgerð um, at tað ikki er neyðugt við góðkenning sambært § 21, stk. 1 og tilhoyrandi árin smeting sambært § 21, stk. 2 í lógini.

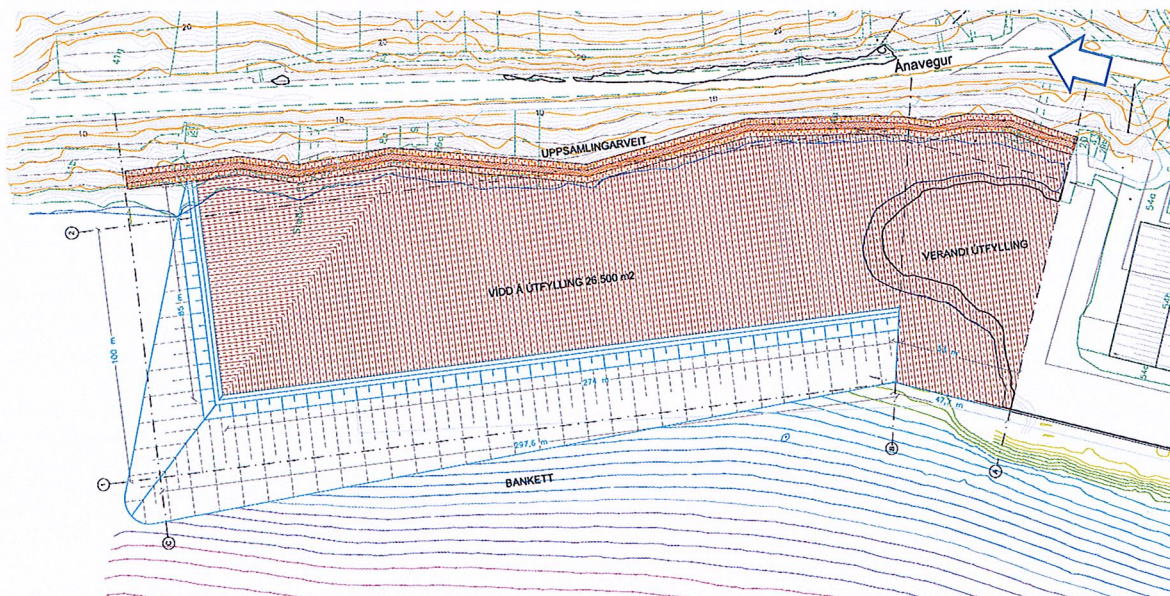
Hóast Umhvervisstovan metir, at ikki er neyðugt við árin smeting, metir Umhvervisstovan at útlát, serliga av plasti, í sambandi við oman fyri nevndu verkætlan, kann hava týðandi árin á umhvørvið.

Av tí at grótið kemur frá spreingingum í samband við tunlar, er nógv av plasti í grótinum. Umhvervisstovan metir, at neyðugt er við umhvørvisgóðkenning, fyri á best møguligan hátt at tryggja, at so lítið útlát sum møgult verður av plasti, hóast útfylling á sjógv, ikki er nevnt í fylgiskjalinum til umhvørvisverndarlógina. Heimild fyri at krevja hetta er í § 28 í løgtingslóg um umhvørvisvernd.

Umhvervisstovan hevur tí tikið avgerð um, at Klaksvíkar kommuna skal hava umhvørvisgóðkenning til virkseimið at gera útfyllingina, sambært § 28 í løgtingslóg um umhvørvisvernd.

3 Lýsing av virkseminum

Klaksvíkar kommuna ætlar at víðka verandi havnarlag við Ánirnar norðureftir til og við matrikul 26c. Útfyllingin verður uttan bryggjukant og fer at hava eina nýtsluviðd uppá uml. 26.500 m². Ætlanin er, at økið skal brúkast á sama hátt sum verandi havnarlag so sum upp- og avskipan av fiskavørðum, vinnu- og brúksvørðum, fiskivinnuvirksemi, vanligt vinnuvirksemi og skipasmiðjuvirksemi.

Mynd 1 Tekning av ætlaðu útfyllingini

Grótið kemur frá arbeiðinum at gera teir níggju tunlarnar norður um fjall, har NONEL System[®] spreingiskipan (stytt Nonel) verður brúkt til spreingiarbeiðið og tískil er nakað av plasti uppi í grótinum. Grótið frá tunlinum verður koyrt við lastbilum til Ánirnar. Byrjað verður, tá fyrri tunnlin er sprongdur ígjøgnum. Fylgt verður út frá núverandi útfylling og flot við neti undir verður lagt út fyri at fora fyri, at plast rekur burtur frá útfyllingini.

Á netfundi 25. november 2021 greiddi Klaksvíkar kommuna frá, at hon í fyrstu atløgu roknar við at fáa uml. 90.000 m³ í leysum gróti til verkætlanina. Hetta er umleið ein fjórðingur av nøgdini, sum skal brúkast til alla

verkætlanina, sum er víst á myndini. Fyribils verður ikki fylt inn í fjøruna, tí ein á skal hava pláss at renna fram við landi. Hon verður løgd í útfyllingina, tá bryggjukanturin verður gjørdur seinni. Á fundinum greiddi Klaksvíkar kommuna eisini frá, at flotið við netið bæði undir og omaná, verður fest í land, soleiðis at møguligt plast frá sprengiskipanini verður hildið aftur.

4 Lýsing av umhvørvisviðurskiftum

Búlendislýsing er gjørd av økinum². Niðurstøðan av hesari lýsingini var at eingin av staðfestu búlendunum vóru mett at vera sjáldsom í Føroyum, men at eitt sjáldsamt krabbaslag var staðfest í økinum, t.e. *Macropodia Tenirostris*. Vanliga útbreiðsluøkið hjá *M.tenuirostris* er í eystara parti av Norðuratlantshavinum, úr Portugal til Hetlandsoyggjarnar. Føroyar liggja sostatt árika norðara markið hjá hesum krabbaslagi, og hugsandi er, at hækandi hitin í sjónum við Føroyar seinastu árin, kann verða orsøkin til, at vit nú á fyrsta sinni hava staðfest *Macropodia tenuirostris* í Føroyum. Ein krabbi av hesum slag, sum var fiskaður á Føroya Banka, varð vístur fram á sjómannadegnum, sannlíkindi eru tí fyri at hesin krabbin eisini var av Føroya Banka.

Út frá tilfarinum í verkætlanarlýsingini sæst, at Klaksvíkar kommuna er kunnug við, at plast kann vera upp í grótinum.

Nøgdin av plasti veldst nakað um, hvat slag av sprengiarbeiði, talan er um. Í hesum førinum er talan um tunnilsgrót sum vanliga inniheldur fitt av plasti. Hátturin at fylla út er eisini avgerandi. Í hesum førinum verður fylt út frá landi við at vippa grótið á sjógv. Hesin hátturin ger, at minni av plasti losnar, enn eitt nú tá fylt verður út við báti.

Tað gerst alt meira greitt, at plast kann blíva ein stórur lívfrøðiligur, heilsuligur og umhvørvisligur trupulleiki í havinum.

Klaksvíkar kommuna ætlar at leggja forðing út, so at plastleivdir verða hildnar aftur. Umhvørvisstovan metir, at tað er umráðandi at gera eina ítøkiliga og sjálvstøðuga meting í hvørjum einstøkum føri, hvussu ein forðing best verður skipað. Treytir verða tí settar til, at Klaksvíkar kommuna ger eina meting av útlátinum av plasti frá verkætlanini, og hvussu ein forðing á besta hátt kann byrgja fyri, at plast rekur frá útfyllingini. Eisini verður sett treyt um, at forðingin skal røkjast og at leivdir av sprengileidningum regluliga verða tiknar upp innanfyri forðingin.

Arbeiðið at flyta grót til útfyllingina við lastbilum og gravimaskinum kann hava nakað av óljóði við sær. Av tí at talan er um eina tíðaravmarkaða verkætlan, metir Umhvørvisstovan, at tað í hesum føri kann vera vikið nakað frá vanligu krøvunum til óljóð, og hevur stovnurin valt at taka støði í norsku leiðbeiningini Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging.

Treytir verða settar til óljóð og restingar.

Nakað av burturkasti stendst av virkseminum, og krøv verða sett til, at verkætlanin hevur skipan til burturkast.

² Búlendiskanning í Ánunum, norður frá Norðhavnini - lívfrøðilig støðulýsing av botninum, Biofar, 2019

5 Málsviðgerð

Í viðgerðini av umsóknini og til at áseta treytir er m. a. hetta tilfar nýtt:

- Verkætlanarlýsingin frá Oktobur 2021
- Búlendiskanning í Ánunum, norður frá Norðhavnini - lívfrøðilig støðulýsing av botnum, Biofar, 2019
- Árinsmeting og góðkenning sambært havumhvørvisverndarlógini
- Moss havn -Kartlegging av plastforurensning i forbindelse med utfylling i sjø, Rambøll Norge 2016
- Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442/2012)

Í málsviðgerðini er serligur dentur lagdur á:

- at Klaksvíkar kommuna leggur virksemið til rættis á ein hátt, so at umhvørvið verður ávirkað minst møguligt,
- at avmarka útlát av plasti so nógv sum gjørligt,
- at avmarka ampar av óljóði og ristingum so nógv sum gjørligt,
- at avmarka útlát av dálkandi evnum, evju og dusti,
- at vandin fyri óhappum, sum kunnu hava dálking við sær, verður minkaður mest møguligt,
- at mannagongdir at fyrirbyggja dálkandi óhappum skulu vera tøk og at útgerð til handfarin av dálkandi óhappum skal vera tøk.

Gongdin í viðgerðin av umhvørvisgóðkenningini er lýst í Kap 2. Umsóknin. Klaksvíkar kommuna fekk uppskot til umhvørvisgóðkenning til viðmerkingar hin 01. februar 2022.

Klaksvíkar kommuna hevði ongar viðmerkingar

6 Góðkenningartreytir

6.1 Almennar treytir

- 6.1.1 Hendan umhvørvisgóðkenning, við møguligum broytingum og dagføringum, skal altíð finnast á virkinum, og skulu øll viðkomandi starvsfólk kenna innihaldið og krøvini í góðkenningini.
- 6.1.2 Allar treytir í hesi góðkenning eru eisini galdandi fyri virksemið hjá undirveitarum hjá Klaksvíkar kommunu, meðan teir arbeiða við oman fyri lýstu verkætlan. Klaksvíkar kommuna hevur ábyrgdina av, at undirveitarar hjá felagnum halda treytirnar í hesi góðkenning.
- 6.1.3 Klaksvíkar kommuna rindar fyri allar sýnistøkur, kanningar og metingar av úrslitum.
- 6.1.4 Virksemið má ikki víðkast, fyrr enn nýggj góðkenning er givin til hesa broyting.
- 6.1.5 Um virksemið steðgar fyríbils, skal tilfar og útgerð antin tryggjast soleiðis, at tey ikki eru til ampa fyri umhvørvið ella beinast burtur. Harafturat skal eigari tryggja at olja, kemikaliir ella annað ikki kunnu verða til ampa ella kunna dálka umhvørvið, meðan virkið liggur stilt.
- 6.1.6 Heldur virksemið uppat, skal alt tilfar og útgerð beinast burtur.

- 6.1.7 Umhvørvisstovan hefur eftirlit við virkseminum. Eftirlitið verður útint sambært kap. 7 í umhvørvisverndarlógini. Møgulig eftirlitsboð verða bara givin Klaksvíkar kommunu uttan mun til, um tey fevna um viðurskipti hjá Klaksvíkar kommunu ella undirveitara.
- 6.1.8 Í 5 ár eftir at góðkenningin er givin, kunnu ikki gevast onnur boð ella forboð enn ásett í hesi góðkenning, uttan so at:
- nýggjar upplýsingar eru komnar fram um dálkingarskaðáárin
 - dálkingin elvir til umhvørvislig skaðáárin, ið ikki kundu síggjast frammanundan, tá ið góðkenningin varð givin
 - dálkingin í aðrar mátar verður størri enn hon, ið góðkenningin er givin eftir ella
 - ampar verða av virkseminum, sum ikki kundu síggjast tá góðkenningin varð givin.
- 6.1.9 Umhvørvisgóðkenningin er galdandi til arbeiðið at gera útfyllingina er liðugt.
- 6.1.10 Um arbeiðið ikki er liðugt, tá 5 ár eru gingin, eftir at góðkenningin er lýst, kann Umhvørvisstovan broyta treytirnar í góðkenningini, tá ið tað er umhvørvisliga grundað ella um minni dálkandi framleiðsluhættir ella betri reinsingarhættir eru komnir fram.

6.2 Innrætting og rakstur

- 6.2.1 Økini, sum henda góðkenning viðvíkir, skulu rekast og viðlíkahaldast soleiðis, at treytirnar í hesi góðkenning altíð verða hildnar.
- 6.2.2 Arbeiði, har vandi er fyri spilli av dálkandi ella vandamiklum evnum, skulu gerast á skynsaman hátt, so at dálking ikki stendst av hesum.
- 6.2.3 Høvuðsreglan er, at tað er bannað at koyra grót á sjógv, sum er dálkað við plasti ella øðrum dálkandi evnum.
- 6.2.4 Um Klaksvíkar kommuna sleppir grót á sjógv, har væntast kann, at tað er dálkað við Nonel leidningsleidvum v. m. ella tilsvarendi plastleidvum, skal Klaksvíkar kommuna tryggja, at møguligar Nonel-leidningsleidvir v. m., sum verða skolaðar leysar av grótinum til útfyllingina, verða hildnar aftur so nær útfyllingini sum gjørligt, t.d. við eini forðing.
- 6.2.5 Um forðing verður brúkt, skal Klaksvíkar kommuna áðrenn arbeiðið byrjar, gera eina greiða og grundgivna ætlan fyri, hvørja og hvussu stóra forðing ætlanin er at brúka, hvussu hon tryggjar, at Nonel leidningsleidvir v. m. ikki reka burtur og hvussu plastleidvir innan fyri forðingina verða tiknar upp.
- 6.2.6 Klaksvíkar kommuna skal regluliga savna Nonel leidningsleidvir v.m., sum verður hildnar aftur innan fyri forðing, og skráseta nøgdina av hesum í vekt.
- 6.2.7 Klaksvíkar kommuna skal regluliga fylgja við, tó í minsta lagi tvær ferð um vikuna, meðan arbeiðið fer fram og upp til ein mánað eftir at arbeiðið at gera útfyllingina er steðgað, um Nonel-leidningsleidvir v.m. reka upp á land t.d. á sondum og mølum. Klaksvíkar kommuna skal savna,

og skráseta nógdina av Nonel- leidningsleidvum í hóskaði vekteind og burturbeina hesar til móttakara av burturkasti

- 6.2.8 Um Klaksvíkar kommuna brúkar aðra mannagongd enn forðing at tryggja, at møguligar Nonel-leidningsleiddir v.m., sum kunnu verða uppi í grótinum, verða hildnar aftur, skal Klaksvíkar kommuna somuleiðis áðrenn arbeiðið byrjar, gera eina greiða og grundgivna ætlan fyri, hvussu hetta verður gjørt.
- 6.2.9 Klaksvíkar kommuna skal savna Nonel-leidningsleiddir v. m., uppi á útfyllingarøkinum eftir hvønn arbeiðsdag, og skráseta nógdina av hesum í hóskaði vekteind.
- 6.2.10 Klaksvíkar kommuna skal skjótast gjørligt kunna Umhvørvisstovuna um óvanlig viðurskifti, sum hava ella kunnu føra týðandi dálking við sær.
- 6.2.11 Klaksvíkar kommuna sendir Umhvørvisstovuni tíðarætlan og mannagongdir viðvíkjandi punktunum 6.2.4 til 6.2.8 . í minsta lagi fýra vikur áðrenn arbeiðið byrjar, soleiðis at møguligar broytingar kunnu gerast.
- 6.2.12 Um óhapp ella annað førir við sær, at forðingin ikki virkar sum ætlað, skal einki grót fyllast út fyrr enn forðingin er komin í rættlag aftur.
- 6.2.13 Verður dálking staðfest av spreingileidningum í nærumhvørvinum, kann Umhvørvisstovan krevja, at Klaksvíkar kommuna skipar fyri rudding.

6.3 Óljóð, ristingar, geislingar og ljós

- 6.3.1 Alt virkseimi skal fara fram soleiðis, at tað í minst møguligan mun hevur við sær ampar av óljóði, ristingum, ljósi ella geislingum.
- 6.3.2 Ískoytið frá virkseminum, sum henda góðkenning viðvíkir og beinleiðis avleiddum virkseimi til óljóðtyngdina við næsta grannamark, má ikki fara upp um niðanfyrri standandi mørk:

Bygningsslag	Krav um dagin (LpAeq12h 07-19)	Krav um kvøldið (LpAeq4h 19-23) ella sunnu-/halgidagar (LpAeq16h 07-23)	Óljóð um náttina (LpAeq,8h 23-07)
Bústaðir, frítíðarhús, sjúkrahús, røktarheim	65 dB	60 dB	45 dB
Skúlar, barnagarðar	60 dB meðan stovnarnir er í brúki		

Óljóðtyngdin: Ljóð, mált sum tað orkujavnaða, A-vigaða ljóðtrýststøði í dB(A) við næsta grannamark.
LpAeq12h 07-19 merkir: miðal orkujavnað, A-vigað ljóðtrýststøði í dB(A) í 12 tímar millum kl. 07-19.
Tilsvarendi fyri hinar styttingarnar.

- 6.3.3 Um Klaksvíkar kommuna metir, at óljóðið fer at ávirka sama grannalag samanhangandi í meira enn 6 vikur, men styttri enn til og við 26 vikur, verða krøvini í 6.3.2 herð við 3 dB.

- 6.3.4 Um Klaksvíkar kommuna metir, at óljóðið fer at ávirka sama grannalag samanhagandi í meira enn 26 vikur, verða krøvini í 6.3.2 herð við 5 dB.
- 6.3.5 Um tað eru at týðilig impulsljóð ella týðiligir eyðkendir reinir tónar er uppi í óljóðinum, kunnu krøvini í 6.3.2 verða herð við 5 dB. Impulsljóð kann stava frá boring, hamring, høgging og øðrum sláivirksemi. Reinir tónar kunnu koma frá útgerð sum pumpum og viftum.

6.4 Burturkast

- 6.4.1 Alt burturkast frá oman fyri nevnda virksemi skal handfarast og skiljast í samsvari við kunngerð nr. 147 frá 1995 um burturkast og galdandi reglum hjá móttakara.
- 6.4.2 Alt burturkast skal latast virki, sum hevur umhvørvisgóðkenning til at taka ímóti burturkasti og viðgera tað.
- 6.4.3 Burturkast skal altíð goymast í hóskaði ílötum ella bingjum, og ikki vera til ampa ella elva til dálking.
- 6.4.4 Serliga dálkaði burturkast skal skiljast og handfarast sambært galdandi reglum og goymast í týðiliga merktum hóskaði ílötum, t.d. UN-góðkendum ílötum.
- 6.4.5 Ílöt við serliga dálkaði burturkasti skulu vera tøtt og standa á einum sjálvstøðugum og avbyrgdum tøttum øki.
- 6.4.6 Bingjur, ílöt og burturkast, sum ikki kann vera í ílötum, skulu verða sett og tryggjað soleiðis, at tey ikki fúka í vindi.

6.5 Rakstrarskrásetingar og umhvørvisfrágreiðing

- 6.5.1 Klaksvíkar kommuna skal skráseta hesar upplýsingar:
- Nøgd av gróti, sum er brúkt til verkætlanina í m³
 - Nøgd av innsavnaðum Nonel leidningsleivdum v.m. og øðrum tilfari frá sprengiútgerð, ella annað tilsvarandi tilfar, býtt upp í innanfyri forðing ella tilsvarandi, uppi á landi og á ymsum støðum í Klaksvíkar kommuna
 - Eftirlitsmyndugleikin skal til eina og hvørja tíð kunna síggja rakstrarskrásetingarnar ella biðja um avrit av rakstrarskrásetingunum, sum skulu goymast í 5 ár.
- 6.5.2 Klaksvíkar kommuna skal í seinasta lagi 6 vikur eftir at longri steðgur er í arbeiðinum ella á hvørjum ári gera ein umhvørvisfrágreiðing við:
- uppgerð av rakstrarskrásetingunum og lyklátølum,
 - frágreiðing um viðlíkahald og óhapp við umhvørvisligum árinum
 - gjørd og ætlað umhvørvistiltøk
- 6.5.3 Frágreiðingin skal sendast Umhvørvisstovuni í seinasta lagi 1. mars í avloysandi árinum.

Kæruvegleiðing

Henda avgerð kann, sambært § 66 í løgtingslóg nr. 134 frá 29. oktober 1988, um umhvørvisvernd, sum broytt við løgtingslóg nr. 128 frá 22. desember 2008, kærast til landsstýrismannin við umhvørvismálum. Kæran skal sendast Umhvørvisstovuni, sum síðan sendir hana til landsstýrismannin við neyðugum skjølum.

Kærufreistin er 4 vikur frá tí degi, umhvørvisgóðkenningin er almannakunngjørd. Um kærufreistin er úti ein leygardag ella ein halgidag, verður kærufreistin longd til tann fyrstkomandi gerandisdagin.